

Թեսություն 2

1-12-րդ առաջադրանքները կարող են ունենալ ճիշտ պատասխանի մեկ կամ մի քանի տարբերակ

1. ՈՒ ձայնավորի հնչյունավոխություն կա

- 1) գումարն
2) նշանող
- 3) շնագայլ
4) գինետուն

բառում:

2. Բոլոր բառերի բաց թողած տեղերում միևնույն տարբ գրվող շարքն է (փակագթերում նշվածներից որևէ մեկը):

- 1) տարեր..., պատարա..., ոռո...ել (գ կամ թ)
2) վար...ակ, որ...աբար, ապաթար... (ձ կամ ց)
3) փայտո...իլ, զղ...ալ, զեղ...ել (ջ կամ չ)
4) դ...պատեհ, խա...ակն, հու...կու (ժ կամ շ)

3. Բոլոր բառերի բաղադրիչները անջատ գրվող շարքն է՝

- 1) ծայրից (ծայր), ալ (կարմիր), առոք (փառք)
2) գլուխ (բերել), երեք (գլխանի), երեք (հարյուր)
3) ըստ (երևույթին), հայ (իտալական), հօդս (ցնդել)
4) ի (հեծուկս), մեջք (մեջքի), իին (հումարեն)

4. Դարձվածքի բացատրության սխալ կա

- 1) կոկորդը սեղմել-համբերել, զսպել իրեն
2) գլուխ կոտրել-մի բանի վրա չաշչարվել
3) ափերից դուրս գալ-զայրանալ
4) ոտքի ելնել-թևակոխել

շարքում:

5. Ածանցավոր բառերի շարքն է՝

- 1) հասուն, մետաքս, արձան
2) ձգան, գողոն, ապառած

- 3) նարնջագույն, ձշգրիտ, անախորժ
4) գումարն, նզովք, հեղիեղուկ

6. Հոմանիշ բառերի շարքն է՝

- 1) թովել, դյուրել, վրիպել
2) անարատ, անաղարտ, մաքուր

- 3) թալկանալ, նվաղել, հայցել
4) հլու, հնագանդ, խելամիտ

7. Թվականների շարքն է՝

- 1) երեսունական, երկրորդ, քառակի
2) երեքական, մեկ-մեկ, երկու երրորդ

- 3) վաթսունական, յոթ-ութ, հարյուր իինգ
4) իններորդ, քսան-քսան, հազարավոր

8. Մակրայ կա

- 1) Մոռացա բոլոր հոգսերն առօրյա...
2) Ցուրտ քամին արդեն պուրակ է մտնում:

- 3) Ես սիրում եմ մթնշաղը նրբակերտ...
4) Ես մտերմաբար ժպտացի նրան:

նախադասության մեջ:

9. Վերաբերական կա

- 1) Երկարեց գիշերն այս գարնանային....
2) Գետը հոսում է դանդաղ....
3) Կարծես թե սիրո քնքուշ խոսք ասաց....
4) Որպես տիկին միշտ եղել է շայալ հյուրատեր:

նախադասության մեջ:

10. Կրումկա սկսեց ծակծել, և ես հասկացա, որ երբ գնացքից ցատկել էի, կրումկա կոտրել էր ջրափոսի սառույցը, թոշպել.....

Նախադասության քերականական և տրամաբանական շարունակության տարբերակն է՝ աղջկական և աղջկական մեջ:

- 1) ծակծկոցների պատճառ դաշնային:
- 2) ջրափոսի մեջ մտնելիս:
- 3) հետո ձանապարհին ցրտահարվել էր:
- 4) ցավը մանր ցոլքերով խփվեց ոսկորի պատերին:

11. Համեմատություն պարունակող հատվածն է՝

- 1) Ամպերը դարձել գթության քույրեր, պատճառ:
- 2) Աչխարի վրա ջուր են շաղ տալիս, Որ ուշքի բերեն:
- 3) Աչքերը սև - արևներ սև, Արևների պես անշեշ, Գալարում էր մեջքը թեթև Ծաղկանկար շալի մեջ:
- 4) Ամեն ինչ այնպես անդորր է ու կույս, Որ չեմ հավատում կարմիր երազին, Միրաժի նման փարվում է հիգուս Անէ աշխարհի քնքշությունը իին:
- 5) Սիրտս անուշ խոցեցիր Արևավառ քո սիրով:

12. Կետադրական սխալ կա

- 1) Պատահական չէ, որ նրա Օշական գյուղում գտնվող համեստ շիրիմն այսօր էլ հայ ժողովրդի սրբության սրբոցն է:
- 2) Արելծված է մեր սիրտը, այսինքն մեր զգացմունքների մեծ ու խորուն աշխարհը:
- 3) Դիմացի տան պատուհանին մի հայացք զցելով, արագ, մեծ քայլերով Արմենը անցավ փողոցը:
- 4) Վերջապես հասկացան, որ իրենց թույլ տված սխալները համառորեն չընդունելով կկանգնեն փակուղու առաջ:

13-16-րդ առաջադրանքներում գրի՝ ո պատասխանը

13. Նախադասությունները դասավորին տրամաբանական հաջորդականությամբ:

Գրին միայն նախադասությունների համարները:

1. Եվ այդ նշան-պատկերները կոչվում էին հիերոգլիֆներ, որոնց բանակը հասնում էր մոտ 750-ի, և դրանք փորագրում էին քարի, փայտի, նաև պապիրոսի վրա:
2. Գրի ստեղծումը դարձավ պահանջ, սակայն սկզբնական գիրը ուղղակի բարի պարզագույն նկարն էր, ինչպես արևը, որ պատկերվում էր կենտրոնում կետ ունեցող շրջանի նշանով:
3. Մ.թ.ա 4-րդ հազարամյակում եգիպտացիների գիտելիքներն այնքան շատ էին, որ դրանց բանավոր փոխանցումը սերնդեսերունդ դառնում էր անհնարին:
4. Հետագայում նշանով սկսեցին արտահայտել ոչ միայն առանձին բառեր, այլև մեկ կամ մի քանի բաղաձայն հնչյուններ բաց թողնելով ձայնավորները:

Պատասխան՝

14. Գտիր նախադասության մեջ թույլ տրված բառագործածության սխալը և ուղղիր:

Հայ ժողովրդի կյանքում տնօրինեքի ավանդությունը վաղ ժամանակից է գործում:

Պատասխան՝ սխալ է _____
պետք է լինի _____

15. Գտիր նախադասության մեջ թույլ տրված քերականական սխալը և ուղղիր:

Հյուրընկալվեցինք ծանոթներից մեկի տանը, որն էլ մեր համար անակնկալ էր պատրաստել:

Պատասխան՝ սխալ է _____
պետք է լինի _____

16. Տրված բառերը տեղադրի՞ր բաց թողնված տեղերում ենթարկելով համապատասխան փոփոխությունների:

.....պիտի հասկանանք ևերթեք, որ մերթողածմեծագույն գանձը հայոց լեզուն է:
(1. նախնի, 2. ժառանգություն, 3. ես, 4. մոռանալ)

Պատասխան՝ 1. _____ 2. _____
3. _____ 4. _____

17-32-րդ առաջադրանքները կատարի՞ր ըստ տեքստի

Կարդա՛ տեքստը և կատարի՛ առաջադրանքները:

I

1. Բյուզանդիայի հին աշխարհի ամենահզոր պետության մայրաքաղաքը Կոստանդնուպոլիսը, հերթական եռուղերի մեջ էր. Երկրագնդի ամենատարբեր ծագերից մոցելու էր հավաքվել իմաստասերների ու գիտունների մի հոժ խումբ: 2. Հայաստան աշխարհից այստեղ էր եկել քերթողահայր Մովսես Խորենացու քրոջորդին Դավիթը:

3. Կամարազարդ դահլիճում շքեղ թիկնօթոցների մեջ, շուրջանակի բազմել էին սպիտակամորուս գիտունները, որոնց տարաբնույթը ու արենցվածային հարցերը մեկը մյուսի հետևից պարտության էին մատնում իմաստասերներին. Արանցից և ոչ մեկը չկարողացավ հասնել հաղթական ավարտի:

4. Երթը Դավիթին էր: 5. Անպատճախան չողողնելով և ոչ մի հարց չորս ժամ անընդմեջ նա մեկնաբանեց բյուզանդացի գիտունների խորախորհուրդ հարցերը հիացնելով իր խելամտությամբ, պերճախությամբ ու բացարիկ իմացությամբ: 6. Թվաց հաղթանակն ապահովված է, սակայն մրցավեճի դեկավարը՝ ընդգծված այտուկերով պատկառազդու մի ծերունի, բարձրացավ գահութից և խորաթափանց հայացը ուղղելով Դավիթն ասաց.

--- Դու փայլեցիր քո գիտակությամբ, Դավիթ, ապշեցրիր քո խելքով: 7. Մնաց մի պայման. Եթե առանց հապաղելու պատասխանես իմ վերջին հարցին, ապա քեզ կօժենք մեծ իմաստասեր:

II

1. Այն ի՞նչն է, որից մարդը երթեք չի ծանձրանում:

2. Դավիթը խոր ակնածանքով խոնարհեց գլուխը ծեր իմաստունի առջև (դա նշան էր, որ ընդունեց հարցը), ապա առանց վարանելու համարձակ ու ինքնավստահ պատասխանեց.

3. --- Հացը: 4. Բոլոր ուտեստները, որքան էլ համեղ ու համադամ լինեն, կարող են ի վերջո ծանձրացնել, իսկ հացը երթեք: 5. Հացը մարդուն պետք է ամեն օր, այն մարդու հանապազոյա ոտելիքն է:

6. Հացից աշխարհում չի ծանձրացել և ոչ մեկը:

7. Համրացած դահլիճը թնդաց որոտընդոստ ծափերից: 8. Բոլորը հոտնկայս բացականչեցին.

--- Նա անհա դր է, Դավիթն անհա դր է:

9. Այդ մրցավեճից հետո հայ իմաստասերը կնքվեց Դավիթ Անհաղթ անունով:

17-20-րդ առաջադրանքներում գրի՝ ր պատասխանը

17. I հատվածից դու՛ք գրիր կոչականը:

Պատասխան _____

18. I հատվածից դու՛ք գրիր Ենթադրական եղանակի բայց:

Պատասխան _____

19. I հատվածից դու՛ք գրիր մեկ անհոդակապ բարդ բառ:

Պատասխան _____

20. II հատվածից դու՛ք գրիր մեկ բարդածանցավոր բառ:

Պատասխան _____

21-25-րդ առաջադրանքները կարող են ունենալ ճիշտ պատասխանի մեկ կամ մի քանի տարբերակ

21.Գերադրական աստիճանով դրված ածական է՝

- 1) շքեղ
2) խորախորհուրդ
3) ամենահզոր
4) հոտնկայ

22. II հատվածում կապ խոսքի մաս պարունակող նախադասություն է՝

- 1) 6
2) 7
3) 8
4) 9

23. II հատվածում գեղչված ստորոգյալով նախադասություն է՝

- 1) 2
2) 4
3) 5
4) 8

24.Անորոշ դերբայ պարունակող նախադասություն է՝

- 1) I. 1
2) I. 2
3) II. 5
4) II. 6

25. I. 6 բարդ նախադասության պարզ նախադասությունների քանակն է՝

- 1) 4
2) 5
3) 6
4) 7

26-29-րդ առաջադրանքներում գրի՝ ր պատասխանը

26.Տեքստից դու՛ք գրիր ժխտական դերանունները:

Պատասխան _____

27. II հատվածից դու՛ք գրիր կրավորական բայց:

Պատասխան _____

28. Տեքստից դու՞ք գրիր ստորադասական շաղկապները:

Պատասխան՝ _____

29. Գրիր II հատվածի այն նախադասության համարը, որում հարակատար դերը կա:

Պատասխան՝ _____

30-32-րդ առարադրանքները կարող են ունենալ ճիշտ պատասխանի մեկ կամ մի քանի տարբերակ

30. Տեքստից չըխող կամ նրա բովանդակությանը հակասող միտքն է՝

- 1) Բյուզանդիայի մայրաքաղաք Կոստանդնուպոլսում մրցում էին իմաստասերներն ու գիտունները:
- 2) Մովսես Խորենացու քրոջորդի Դավիթը մասնակցում էր մրցույթին:
- 3) Նա իր խելքով ապշեցրեց բոլորին ու կնքվեց Դավիթ Անհաղթ անունով:
- 4) Բացի հանապազօրյա ուտելիքից, Դավիթը խոսեց նաև հոգևոր հացից:

31. Դավիթը խոնարհեց գլուխը ժեր իմաստումի առջև

նախադասության անդամներից որի՞ ձևաբանական վերլուծության մեջ սխալ կա:

- 1) Դավիթը - հատուկ անուն, ուղղական հոլով
- 2) Ժեր - որակական ածական
- 3) Խոնարհեց - բայ, սահմանական եղանակ
- 4) առջև - վերաբերական

32. *Հացից* աշխարհում չի ձանձրացել և ոչ մեկը

նախադասության մեջ ընդգծված բարի կատարած պաշտոնն է՝

- 1) անշատման անուղղակի խնդիր
- 2) հանգման անուղղակի խնդիր
- 3) ուղիղ խնդիր
- 4) ներգործող խնդիր